

8. Vnímanie osobných perspektív

Tínedžeri vidia svoju blízku budúcnosť optimisticky. Väčšina z nich verí, že v horizonte piatich rokov budú mať stabilnú prácu, budú vedieť platiť svoje účty, žiť nezávisle od rodičov, budú si môcť založiť si rodinu (tabuľka 19). Platí to pre mladých ľudí naprieč Slovenskom. Niektoré rozdiely sa ukázali podľa typu navštevovanej školy a podľa pohlavia (graf 6). Vo vzťahu k budúcemu zamestnaniu a finančnej samostatnosti sú optimistickejšie naladení študenti odborných škôl na rozdiel od gymnazistov. Pravdepodobne to súvisí aj s tým, že pre gymnazistov je horizont piatich rokov príliš krátky, ak pomýšľajú na univerzitné vzdelanie. Ich rovesníci, ktorí onedlho vzdelávanie ukončia, už uvažujú praktickejšie a vidia reálne možnosti svojho uplatnenia.

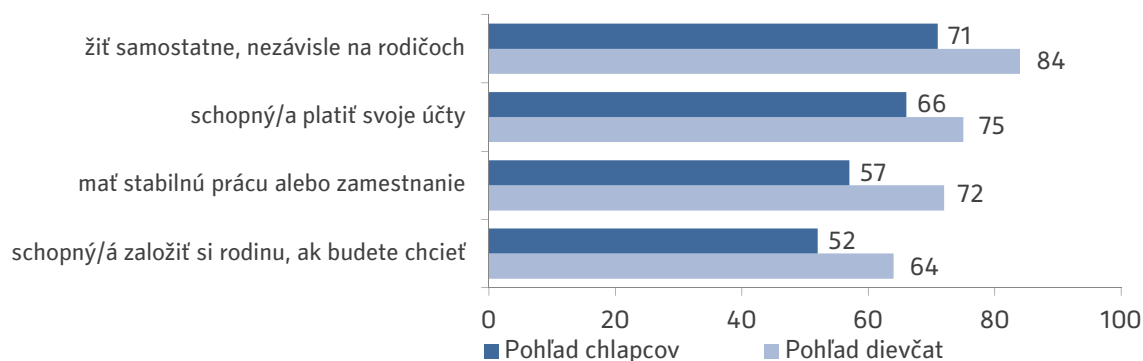
Zaujímavé je, že dievčatá odhadujú svoju budúcnosť optimistickejšie ako chlapci (graf 6). Pri interpretácii tohto zistenia sa prikláňame k názoru skúsenej psychologičky špecializujúcej sa na mládež Márie Krýslovej, že k menšiemu optimizmu, resp. väčšiemu realizmu môže chlapcov viesť tlak normatívnych očakávaní vyplývajúcich v našej kultúre z tradičného chápania roly muža ako živiteľa rodiny. Inými slovami, na chlapcov väčšmi dolieha bremeno očakávaní, že by to mali byť oni, čo by mali byť úspešnejší, dokázať zarobiť viac než žena, finančne sa postarať o rodinu a pod. Na druhej strane dievčatá v tomto veku prejavujú sklon romantizovať si budúcnosť.

Tabuľka 19: „A teraz sa prosím zamyslite nad svojou budúcnosťou. Čo odhadujete, budete v najbližších piatich rokoch...“ (v %)

	Určite áno	Skôr áno	Skôr nie	Určite nie
... mať stabilnú prácu alebo zamestnanie?	32	39	20	9
... schopný/a platiť svoje účty?	31	39	20	10
... môcť chodiť na dovolenky?	28	44	22	6
... schopný/á založiť si rodinu, ak budete chcieť?	28	30	28	14
... žiť samostatne, nezávisle na rodičoch?	25	35	28	12
... žiť v zahraničí?	15	35	38	12

Zdroj: Inštitút pre verejné otázky, jún 2019.

Graf 6: „Čo odhadujete, budete v najbližších piatich rokoch schopný/á...?“ (% kladných odpovedí podľa pohlavia)

Zdroj: Inštitút pre verejné otázky, jún 2019.